

במעונו. (יד) וצריך ב' כוסות לברכת המזון ולחתן אפילו לאשר ברא. הג"ה¹⁰): ואשרי השיג

עמוד 37 הערה ה. (10) נגליין כח"י א' נכתב שונה; הג"ה זו חסרה בכל הדפוסים.

הגהות המנהגים

מצוה ניצול מדינה של גיהנם, ואם אינו נהנה ממנה י"א שהוא מגודה לשמים. ואלו הן סעודות מצוה כגון סעודת מילה ובת ת"ח ובת כהן לכהן ודוקא כשהם בני אדם מהוגנים, פסקי תוספות פרק ערבי פסחים (סי' ש"ד-ה). שמעתי בשם מהרי"ו שאין לאכול בסעודה שביום המחרת מת בו אביו.

(יד) אחד שידך בתו ולקח החתן אליו ואחר ימים רבים היה רוצה לילך אבי הכלה למרחקים ולהוליך את החתן והכלה עמו. והחתן לא רצה לילך כי אמר שמא כשאבא עמכם למרחקים אינך נותן לי בתך ואין מי שידבר בעדי. ולמחר בהשכמה היו רוצין לילך, ובאותו לילה הלכו אבי הכלה והכלה והחתן לבית מהר"ן¹. והיה שם מהר"ן ומהר"ד² ובחורים. ואבי הכלה והחתן קבלו קנין על תקון התנאים באותו לילה. ולקח מהר"ן זכוכית מלא בידו ובירך ברכת אירוסין ואח"כ קידש החתן את הכלה. ואבי הכלה לא ידע אם היא גדולה או קטנה וצוה לו ליקח יד בתו בתוך ידו בשעה שקידש החתן את הכלה³. ואמר החתן הרי את וכו' ולא שיכר החתן את הזכוכית. [וצוה על הכלה שלא תלך עוד בגילוי שער] ואח"כ היו החתן [והכלה] ג"כ בבית אחד זמן רב כמו בתחילה ולא מיחו בהן כי אמרו שאין איסור בדבר. ונשואו שלא הלכו למרחקים. וכשעשה הנשואין ברכו ז' ברכות ולא יותר. מצאתי (באורח חיים) [בספר חסידים]⁴ כל מקום שהאנשים ונשים רואין זה את זה כגון בסעודת נשואין אין לברך שהשמחה במעונו, לפי שאין שמחה לפני הקב"ה כשיש בו הרהורי עבירה. כל מצוה שכתוב בו שמחה מברכין שהשמחה במעונו, כגון ברכת חתנים דכתיב ביה (ירמיה ז, לד) קול

ששון וקול שמחה, וכן כשעושין חזק כשמסיימין המסכתא או תינוק פרשה מברך שהשמחה במעונו דכתיב (תהלים יט, ט) פקודי ה' ישרים משמחי לב. ויש בספר הפרנס (סי' רצ"ח) שיש גם לברך בסעודת פדיון הבן שהשמחה במעונו. ומילה דלא מברכין משום צערא דינוקא. ואין מברכין שהשמחה אלא בעשרה. ובמדינות אושטרייך לא נהיגי, אך בכל מדינות ריינוס נהיגי, תרומת הדשן (סי' רס"ח). סעודת ברית מילה עושין במועד [אע"ג] דאיכא צערא דינוקא, אבל לא סעודת פדיון הבן דאמרינן ביה שהשמחה במעונו⁵, וכן פסק רבינו יוסף ב"ר משה בשם רבי שמואל, עכ"ל. וכ"כ בעץ החיים שכן

תוחב לה הטבעת באצבעה די בכך. ויש שאינם מצריכין אפילו זה מאחר שאביה עומד אצלה והכניסה לחופה, עכ"ל. ³ סי' תתש"פ: הובא גם בב"ח בטור אה"ע סי' כ"ב, וראה שם בשו"ע בבית שמואל סק"א. ⁴ הובא בתשובות מהרי"ו סי' קפ"ט בשם הגהות הסמ"ק מצוריך (סי' רמ"ד). ⁵ אחד מחיבורי הראשונים: לא מצאתי.

(יד) 1 מפאת חוסר הציון של שם המקום קשה לזהות את החכמים הללו. מעשה זה הובא גם בכת"י מיכ. 84 בגליון דפים 6-125 בלשון זהה להגהות. 2 ראה באגודה קידושין סי' מ"ג ובטשור"ע אה"ע סי' ל"ז ס"ז. בכת"י מיכ. 84 דף 161 ב הובא בשם מהר"ם לוי דין זה: על קידושי קטנה שאלתי את מהר"ם הלוי והשיב לי רק שאביה עומד אצלה ולקח אצבעה בידו והחתן